

FŐISKOLAI HALLGATÓK EGÉSZSÉGEPE – ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLAT

Szarvasné Mátó Veronika és Benkő Zsuzsanna
SZTE, JGYTFK, *Alkalmazott Egészségtudományi Tanszék*

Kulcsszavak: egészség, egészségfejlesztés, prevenció

Az egészség fogalmáról számos tudományos definíció született, amelyek közül a WHO 1949-es alapdokumentuma tartalmazza a ma is konszenzussal elfogadott meghatározást: „az egészség nem csupán a betegség vagy fogyatékosság hiánya, hanem a testi, lelki és szociális jóllét állapota”. A XX. század egészségértelmezése a pozitív gondolkodást, a jó közérzetet, az önmegvalósítást hangsúlyozza, vagyis az egészség kialakítható, fejleszthető. Kutatók sora vizsgálta, hogy a társadalom és az egyén hogyan vélekedik az egészségről. Az egyén társadalmi és kulturális helyzete nagyban meghatározza a véleményét.

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma. A prevenció fogalmát az orvostudomány és a hozzá kapcsolódó területeken használják. A prevenció része az egészségfejlesztésnek. A Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Kar Alkalmazott Egészségtudományi Tanszékén 1996 óta folyik egészség-tan-tanár szakos képzés. A végzett hallgatók az egészség-tudományokat alkotó diszciplínák elméletében és gyakorlatában magas szinten képzett szakemberekké válnak. Kutatásunkban arra kerestük a választ, hogy komplexebb egészségképpel rendelkeznek-e a képzésben résztvevő hallgatók, mint a más szakterületeken képződők.

Vizsgálatunkat az SZTE JGYTFK egészség-tan-tanár szak, valamint a művelődésszervező szak nappali és levelező tagozatán és a nappali képzésen tanuló tanító szakos hallgatók körében végeztük. Mintánkban 402 fő vett részt; 41,79% művelődésszervező-, 52,24% egészség-tan-tanár- és 5,97% tanító szakos hallgató; 15,17% férfi, 84,83% nő. Az adatgyűjtés *survey* módszerrel történt, amely kiterjedt a vizsgálatban résztvevők egyéni egészség értelmezésére. Az értékelés során nyolc kategóriát állítottunk fel: testi; lelki, szellemi, érzelmi; társadalmi; környezeti; életmód; betegség centrikus; megelőzés; professzionális egészségfejlesztés.

A kapott adatok elemzése megerősítette, hogy az egészség-tan-tanár szakos hallgatók változatosabban, egészség-centrikus megközelítésben értelmezik az egészség fogalmát, egészségképükben jelen van a megelőzés, az egészségnevelés, egészségfejlesztés jelentősége. A vizsgálati elemzések alátámasztották, hogy a felsőoktatásban tanuló hallgatók egészségképében hiányosságok és helytelen értelmezések figyelhetők meg.

Az egészség-tan-tanár szakos hallgatók egészségképe képzésük során tovább formálódik, kiteljesedik. A vizsgálati eredmények rámutatnak arra is, hogy a felsőoktatási képzésben résztvevő hallgatók egészségtudatosságának fejlesztése szükséges, hiszen ezek a szakemberek értékformáló szerepet töltenek be a társadalom különböző alrendszeiben.